

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	26 oktober 2021
Zaaknummer	2320826
Portefeuillehouder	De heer G.J. Hendriks, wethouder
Onderwerp	Hoge winsten in de jeugdzorg

1. Kennisnemen van

het beeld van de winstmarges in de jeugdzorg in de Regio Gooi en Vechtstreek.

2. Inleiding

Op 18 september 2021 kwam Follow the Money, platform voor onderzoeksjournalistiek, naar buiten met haar landelijke onderzoek naar geldstromen in de jeugdzorg. Eén van de conclusies uit het artikel was dat een deel van de door gemeenten gecontracteerde jeugdzorgorganisaties zeer hoge winsten noteert. In deze raadsmededeling informeren wij u over het beeld van de winstmarges in de Regio Gooi en Vechtstreek.

Follow the Money heeft een landelijke top 10 van jeugdzorgorganisaties met hoge winsten gepubliceerd. Uit deze top 10 zijn drie organisaties door de regiogemeenten gecontracteerd voor het leveren van jeugdzorg aan inwoners van Gooi en Vechtstreek: Opdidakt, Mentaal Beter Cure en Zien in de Klas komen voor op deze lijst.

Eind 2019 heeft de Regio Gooi en Vechtstreek de jaarrekeningen van 86 gecontracteerde zorgorganisaties (84% van het zorgvolume) geanalyseerd. Organisaties werden beoordeeld op zestien parameters, waaronder winst, personeelskosten, inhuur personeel niet in loondienst, solvabiliteit, omzet per Fte (fulltime-equivalent), dividend, etc. Bij 12% van de aanbieders weken één of meer waarden af ten opzichte van de signaalwaarden. Signalen zijn nader onderzocht en besproken met de betrokken organisatie. Belangrijkste conclusie uit het onderzoek is dat er in de Regio Gooi en Vechtstreek geen onrechtmatigheden en woekerwinsten met de inkomsten vanuit de regiogemeenten zijn aangetroffen.

3. Kernboodschap

De hoge winsten van de drie jeugdzorgorganisaties uit het Follow the Money onderzoek worden niet veroorzaakt door de overeenkomsten van de gemeenten in de Regio Gooi en Vechtstreek. Deze organisaties werken landelijk en minder dan 1% van hun omzet is afkomstig uit de Regio Gooi en Vechtstreek. Ook komt de uitvoeringspraktijk in de Regio Gooi en Vechtstreek niet overeen met het door Follow the Money geschetste beeld van gemeentelijke financiële tekorten veroorzaakt door hoge winsten van nieuwkomers: 85% van de gezamenlijke gemeentelijke jeugdzorguitgaven ging naar organisaties die bij aanvang van de decentralisaties gecontracteerd waren.

4. Consequenties

Helaas zijn zorgorganisaties met hoge winsten ook in Gooi en Vechtstreek niet volledig uit te sluiten. De regiogemeenten doen met elkaar veel om een financieel gezond zorglandschap te realiseren. Dat begint bij de inkoop. De gemeenten werken met reële en marktconforme tarieven op basis van onafhankelijk kostprijsonderzoek. Tarieven worden naar functies (de vergoeding voor een psycholoog is bijvoorbeeld lager dan die voor een psychiater) en taak van de zorgorganisaties

(bijvoorbeeld wel/geen crisisfunctie) gedifferentieerd. De gemeenten betalen op basis van daadwerkelijk geleverde zorg en geen vaste bedragen voor trajecten of populaties.

Naast de inkoop wordt er getoetst op geschiktheid bij de toelating. De Regio screent organisaties bij het aangaan van een contract met de regiogemeenten. Organisaties die niet aan de minimale eisen voldoen, komen niet in aanmerking. Ook is het aantal onderaannemers beperkt, zodat de Regio zicht heeft op de financiële stromen en organisaties rechtstreeks kan aanspreken. De Wet Normering Topinkomens is van toepassing, waarbij organisaties die zich beroepen op het overgangsrecht worden aangesproken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid.

5. Communicatie en participatie

In vervolg op de analyse van de jaarrekeningen zijn de contractmanagers aanvullend geschoold in het lezen van jaarrekeningen en monitort de Regio de jaarrekeningen van alle gecontracteerde zorgorganisaties. De analyse van de jaarrekeningen is een vast onderdeel van het contractmanagement en wordt meegenomen in de voortgangsgesprekken. Hierdoor wordt het verhaal achter de cijfers meer duidelijk.

6. Vervolg

Het college streeft naar een financieel gezond zorglandschap, waarbij de zorg de ruimte heeft om de gewenste continuïteit, kwaliteit en innovatie te realiseren. Normale winstmarges zijn daarvoor nodig en gewenst. Het beperken van de winstmarge leidt tot boekhoudkundige trucs om winst laag te houden, terwijl er wel geld de organisatie uitvloeit. De gemeenten sturen daarom met elkaar op de onderliggende oorzaken, zoals te hoge tarieven, misbruik en oneigenlijk gebruik. Waar nodig treden de gemeenten op om te hoge winsten met gemeentelijke zorggelden te bestrijden.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester